

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В.Н. КАРАЗІНА

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

дисципліни

ІТ -ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ ТА ОСНОВИ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ

для студентів

рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**
галузь знань **29 Міжнародні відносини**
спеціальність **292 Міжнародні економічні відносини**
освітня програма **«Міжнародний бізнес»**
вид дисципліни **обов'язкова**

Укладачі:

Доцент кафедри міжнародного бізнесу
та економічної теорії Кондратенко Н. Д.

1. НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ:

Розділ 1. ІТ-забезпечення міжнародного бізнесу

Тема 1. Інформаційні технології: сутнісно-понятійна, структурна та економічна характеристики.

Поняття та види інформаційних технологій. Класифікація інформаційних технологій. Вплив ІТ на розвиток економіки та бізнесу. Віртуалізація: задачі, проблеми, технології та бізнес-вигоди. Вектори розвитку ІТ-бізнесу. Тенденції та перспективи розвитку інформаційних технологій у бізнесі

Тема 2. Internet-технології в бізнесі. Технології комп'ютерних мереж

Основні принципи побудови, функціонування та ресурси мережі Інтернет. Основні принципи роботи Internet. Інформаційні сервіси Інтернету. Хмарні технології в бізнесі. Види та класифікація комп'ютерних мереж. Базові технології локальних мереж. Технології захисту інформації в комп'ютерних мережах. Сфери застосування комп'ютерних мереж.

Тема 3. Проведення комплексного ІТ -моніторингу в організаціях та компаніях.

Поняття та види ІТ-моніторингу. Моніторинг роботи ІТ-інфраструктури. Моніторинг ІТ-сервісів. Технологія проведення ІТ-моніторингу. Системи ІТ-моніторингу: огляд та основні вимоги.

Тема 4. Технології аналізу, оцінки та управління бізнес-ризиками

Ризик як економічна категорія ринкової економіки. ІТ-ризик та їх зв'язок з бізнес-ризиками. Методи якісного аналізу та кількісної оцінки ризиків у бізнесі. Технології управління ризиками.

Тема 5. Організація та супровід ІТ-бізнесу

Бізнес у сфері інформаційних технологій: переваги, особливості, форми. Відкриття ІТ-бізнесу в Україні. Стартапи в ІТ-сфері. Механізм оподаткування доходів ІТ-бізнесу. ІТ-право та захист прав інтелектуальної власності

Розділ 2. Основи електронної комерції

Тема 6. Суть та зміст електронної комерції. Системи і форми електронної комерції

Суть і зміст електронної комерції. Основні категорії та класи електронної комерції. Переваги та характерні риси електронної комерції. Розвиток і сфери застосування електронної комерції. Учасники електронного ринку. Проблеми розвитку електронної комерції в Україні і в світі. Тенденції розвитку електронної комерції.

Електронна комерція як форма ведення бізнесу. Складові електронної комерції. Моделі електронної комерції. Системи електронної комерції. Форми електронної комерції.

Тема 7. Організація і технологія роботи internet-магазину

Поняття Internet-магазину та особливості його функціонування. Класифікація Internet-магазинів. Організація обслуговування покупців у віртуальних магазинах. Характеристика методів розрахунку за придбаний товар. Організація доставки товарів, придбаних у віртуальному магазині. Електронні моли як перспективна форма Internet-торгівлі. Маркетинг і реклама в мережі Internet.

Тема 8. Методологія продажу товарів через internet-аукціони
Суть і особливості віртуальних аукціонів. Типи аукціонів і продажів на Internet-аукціонах. Організаційне забезпечення Internet-аукціонів. Організація роботи віртуального аукціону. Організація оптового продажу товарів та послуг через електронні торговельні майданчики. Поняття і функції електронних торговельних майданчиків. Види і структура електронних торговельних майданчиків. Вертикальні (галузеві) торговельні майданчики. Горизонтальні (багатогалузеві) торгові майданчики. Internet – представництва бізнес-структур.

Тема 9. Організація надання послуг в електронній комерції
Особливості надання послуг в мережі Internet. Internet-трейдинг як специфічний вид услуг. Організація надання банківських послуг через Internet. Електронні страхові послуги. Система дистанційного навчання як сегмент ринку електронних послуг. Туристичні послуги в мережі Internet. Електронні платіжні системи. Поняття електронних платіжних систем і вимоги до них. Особливості кредитних Internet-систем. Дебетові Internet - системи та їх специфічні платіжні засоби. Забезпечення захисту в платіжних системах Internet. Системи Інтернет банкінгу та керування банківськими рахунками через Інтернет.

Тема 10. Організаційно-правове забезпечення електронної комерції. Ефективність електронної комерції
Ефективність електронної комерції Нормативно-правове забезпечення системи електронної комерції. Системи електронного документообігу в електронній комерції. Методи визначення ефективності електронної комерції. Напрямки оцінки ефективності електронної комерції.

2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ, ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ:

Розділ 1. IT-забезпечення міжнародного бізнесу

Тема 1. Інформаційні технології: сутнісно-понятійна, структурна та економічна характеристики.

Поняття та види інформаційних технологій.

Класифікація інформаційних технологій.

Вплив IT на розвиток економіки та бізнесу.

Віртуалізація: задачі, проблеми, технології та бізнес-вигоди.

Тенденції та перспективи розвитку інформаційних технологій у бізнесі

Тема 2. Internet-технології в бізнесі. Технології комп'ютерних мереж
Основні принципи побудови, функціонування та ресурси мережі Інтернет.

Основні принципи роботи Internet.

Інформаційні сервіси Інтернету.

Хмарні технології в бізнесі.

Види та класифікація комп'ютерних мереж.

Сфери застосування комп'ютерних мереж.

Тема 3. Проведення комплексного IT -моніторингу в організаціях та компаніях.

Поняття та види IT-моніторингу.

Моніторинг роботи IT-інфраструктури.

Технологія проведення ІТ-моніторингу.
Системи ІТ-моніторингу: огляд та основні вимоги.

Тема 4. Технології аналізу, оцінки та управління бізнес-ризиками
Ризик як економічна категорія ринкової економіки.
ІТ-ризиками та їх зв'язок з бізнес-ризиками.
Методи якісного аналізу та кількісної оцінки ризиків у бізнесі.
Технології управління ризиками.

Тема 5. Організація та супровід ІТ-бізнесу
Бізнес у сфері інформаційних технологій: переваги, особливості, форми.
Відкриття ІТ-бізнесу в Україні.
Стартапи в ІТ-сфері.
Механізм оподаткування доходів ІТ-бізнесу.
ІТ-право та захист прав інтелектуальної власності

Розділ 2. Основи електронної комерції

Тема 6. Суть та зміст електронної комерції. Системи і форми електронної комерції
Суть і зміст електронної комерції. Основні категорії та класи електронної комерції.
Переваги та характерні риси електронної комерції.
Розвиток і сфери застосування електронної комерції.
Учасники електронного ринку.
Проблеми розвитку електронної комерції в Україні і в світі.
Тенденції розвитку електронної комерції.
Електронна комерція як форма ведення бізнесу.
Складові електронної комерції. Моделі електронної комерції.
Системи електронної комерції. Форми електронної комерції.

Тема 7. Організація і технологія роботи internet-магазину
Поняття Internet-магазину та особливості його функціонування.
Класифікація Internet- магазинів.
Організація обслуговування покупців у віртуальних магазинах.
Електронні моли як перспективна форма Internet-торгівлі.
Маркетинг і реклама в мережі Internet.

Тема 8. Методологія продажу товарів через internet-аукціони
Суть і особливості віртуальних аукціонів.
Типи аукціонів і продажів на Internet-аукціонах. Організаційне забезпечення Internet-аукціонів.
Організація оптового продажу товарів та послуг через електронні торговельні майданчики.
Поняття і функції електронних торговельних майданчиків. Види і структура електронних торговельних майданчиків.

Тема 9. Організація надання послуг в електронній комерції
Особливості надання послуг в мережі Internet.
Internet-трейдинг як специфічний вид послуг.
Організація надання банківських послуг через Internet.
Електронні страхові послуги.

Система дистанційного навчання як сегмент ринку електронних послуг.
Туристичні послуги в мережі Internet.
Електронні платіжні системи.
Особливості кредитних Internet-систем.
Системи Internet банкінгу та керування банківськими рахунками через Internet.

Тема 10. Організаційно-правове забезпечення електронної комерції. Ефективність електронної комерції
Ефективність електронної комерції
Нормативно-правове забезпечення системи електронної комерції.
Системи електронного документообігу в електронній комерції.
Методи визначення ефективності електронної комерції.
Напрямки оцінки ефективності електронної комерції.

3. ПИТАННЯ, ЗАДАЧІ, ЗАВДАННЯ АБО КЕЙСИ ДЛЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ І ВМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ, ПІСЛЯАТЕСТАЦІЙНОГО МОНІТОРИНГУ НАБУТИХ ЗНАТЬ І ВМІНЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ 1:

1. Оберіть будь-який сайт для здійснення комплексного аналізу
2. Проведіть комплексний аналіз сайту за наступними критеріями:
 - вивчіть напрям й тематику Internet-ресурсу;
 - ознайомтесь з сайтами конкурентів та проведіть їх характеристику за показниками:
 - а) асортименту товарів;
 - б) інформаційних показників;
 - в) сервісних показників;
 - г) показників додаткових послуг;
 - д) показник економічності;
 - побудуйте циклограму конкурентоспроможності досліджуваних сайтів;
3. Проаналізуйте навігацію сайту.
4. Проаналізуйте контент сайту та визначте його інтегральну оцінку за показниками:
 - чіткість зображень
 - читабельність тексту
 - доступність
 - кольорова гама
 - швидкість завантаження
 - простота користування
 - наявність реклами на сайті
5. Проаналізуйте семантичне ядро сайту.
6. Запропонуйте можливі варіанти для створення унікального контенту.
Зробіть висновки та пропозиції щодо покращення структури та змісту сайту.

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ 2

1. Дослідити діяльність українських та зарубіжних Internet-магазинів.

Послідовно зайдіть на будь-які чотири (за вибором студента) сайти українських і зарубіжних Internet-магазинів і надайте письмово відповіді на такі питання:

- які групи товарів (послуг) можна придбати (отримати) у цих крамницях?
- які механізми використовуються для надання цінової інформації на запропоновані товари (послуги)?
- як (візуально, з допомогою текстового опису тощо) потенційні покупці можуть ознайомитися з представленими товарами (послугами)?
- які механізми замовлення товару за допомогою Internet працюють у Internet-крамницях, що розглядаються?
- чи існує в Internet-крамницях, що розглядаються, система знижок на товари? Які в них знижки порівняно з традиційними крамницями?
- які системи доставки товарів пропонуються покупцям – традиційна пошта, кур'єрська доставка тощо?
- які регіони охоплює система доставки товарів у Internet-крамницях, що розглядаються?
- чи зручний для користувача інтерфейс мають ці сайти? Зробіть їх порівняльний аналіз.
- чи є он-лайновий бізнес відображенням оф-лайнового бізнесу? Аргументуйте свою думку.

2. Дослідити діяльність он-лайнових аукціонів.

Послідовно зайдіть на сайти он-лайнових аукціонів <http://megalot.com>, <https://bitok.ua>, www.ebay.com, дайте письмово відповіді на наступні питання:

- чи діє на цих аукціонах система рейтингових оцінок покупців і продавців?
- які механізми використовуються для надання інформації про лоти?
- якими шляхами (візуально, з допомогою текстового опису тощо).

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ 3

1. Ознайомитися з особливостями аналізу якості Internet-представництва комерційної структури.

Послідовно зайдіть на сайти маркетингових компаній таких як: <http://www.triolan.com>, <https://kaddirect.com.ua>, <https://pro-consulting.ua>.

На екрані з'явиться перша сторінка сайту. У розділі системного меню «Послуги» за допомогою списку, що розкривається, ознайомитися з видами послуг, які надає компанія. Результати оформити у вигляді таблиці.

2. Ознайомитися з порядком замовлення маркетингових послуг в мережі Internet.

3. Ознайомитися з особливостями функціонування банерної реклами в мережі Internet. Ознайомтеся з інформацією про вартість банерної реклами.

4. ЗАВДАННЯ СЕМЕСТРОВИХ ЕКЗАМЕНІВ (ПИСЬМОВИХ ЗАЛІКОВИХ РОБІТ):

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ:

Розділ 1 ІТ-забезпечення міжнародного бізнесу

1. Що таке інформаційні технології?
2. За якими ознаками класифікують інформаційні технології?
3. Які основні особливості сучасних інформаційних технологій?
4. Які виділяють види ІТ?

5. Якими властивостями володіють ІТ як каталізatori соціально-економічного розвитку?
6. Які функції виконують інформаційні технології?
7. Якими є основні елементи структури процесу вибору ІТ для впровадження на підприємстві?
8. Зі скількох етапів складається процес впровадження та використання інформаційних технологій?
9. Які є закономірності в розвитку та інтеграції ІТ в економічні процеси?
10. На яких законах базується розвиток інформаційних технологій?
11. Які переваги для бізнесу створюють Інтернет-технології?
12. Які трансформаційні зміни економіки обумовлюють сучасні інформаційні технології?
13. Які є найпоширеніші способи віртуалізації даних?
14. Скільки виділяють видів віртуалізації?
15. Чим відрізняється віртуалізація платформ від віртуалізації ресурсів?
16. Які типи віртуальних машин є на ринку ІТ-продуктів?
17. Де застосовується віртуалізація?
18. Що відноситься до переваг віртуалізації?
19. Які сектори ІТ-бізнесу в Україні є найбільш розвиненими?
20. Які є переваги та недоліки у функціонуванні різних типів ІТ-компаній?
21. Що таке ІТ-моніторинг?
22. Які завдання дозволяє вирішити ІТ-моніторинг?
23. Які категорії ІТ-моніторингу виділяють?
24. Що є об'єктами ІТ-моніторингу?
25. Що відноситься до переваг ІТ-моніторингу?
26. Що розуміють під ІТ-ризиком?
27. Які існують види бізнес-ризиків?
28. Як схематично можна представити ІТ-ризик?
29. Яким чином ІТ-ризик впливають на бізнес-процеси?
30. Які існують основні процедури управління ризиками?
31. Які існують методики управління ІТ-ризиками?
32. Дайте визначення поняття «ІТ-право».
33. Розмежуйте поняття «ІТ-право» та «інформаційне право».
34. Які нормативно-правові акти захищають права інтелектуальної власності?

Розділ 2. Основи електронної комерції

1. Основні поняття. Категорії електронної комерції. Переваги електронної комерції.
2. Планування, розробка та реалізація онлайн-бізнесу. Різні аспекти електронної комерції (технічний, економічний, політичний, фіскальний, соціальний, культурний).
3. Перспективи розвитку електронної комерції. Причини гальмування електронної торгівлі в Україні
4. Нові економічні явища з літерою «е». Роль мережі Інтернет в підвищенні ефективності бізнесу.

5. Ієрархічна структура електронної комерції.
6. Концепція електронних ринків.
7. Основні завдання електронних ринків та їх різновиди.
8. Вимоги споживачів до електронної комерції.
9. Обмін даними в електронній комерції.
10. Необхідні стандарти та протоколи, що підтримують електронну комерцію.
11. Бізнес-моделі для різних типів електронної комерції та їх порівняльна характеристика. Типові сценарії електронної комерції.
12. Ринок B2B, або електронний обмін.
13. Аналіз основних напрямів розвитку електронної комерції.
14. Розвиток сектора B2B на прикладі західних країн і України.
15. Електронна комерція в секторі інтелектуальної власності.
16. Електронна комерція і інвестиції.
17. Стан законодавчого регулювання відносин у інформаційних технологіях. Юрисдикція в Інтернет.
18. Юридична сила договірної та розрахункової документації в електронній формі.
19. Правовий захист інформації. Інтелектуальна власність мережі.
20. Закони України про криптозахист.
21. Антиреклама. Створення тіньових сайтів.
22. Основні сектори електронної комерції.
23. Інтернет-реклама.
24. Торгівля інформаційними послугами.
25. Торгівля фінансовими (банківськими) послугами.
26. Інтернет-банкінг. Інтернет-трейдинг. Інтернет-страхування.
27. Продаж та купівля в Інтернет. Поняття електронного магазину.
28. Оподаткування товарів, що продаються через Інтернет.
29. Ціноутворення в Інтернет.
30. Проектування баз даних та інформаційних систем для комерційних застосувань.